

Újabb harcok Libanonban

● Bejrút, Jeruzsálem, Damaszkusz (AFP, AP, UPI)

Pénteken az izraeli légi-erő ismét nagyszabású bombatámadást intézett Bejrút ellen. Mint a WAFA palesztin hírügynökség és a libanoni rádió jelentette, bombák hullottak főbb menekülttáborra, a város déli részén levő palesztin védelmi állásokra, valamint arra a negyedre, amely otthont ad a PPSZ irodáinak. A palesztin és a libanoni baloldali erők légvédelme fölvetta a harcot a támadókkal.

Bejrút és környékének esőtörtéki bombázása során 62 ember — többségében polgári lakos — sebesült meg, illetve vesztette életét. A Bekaa-völgy több települése ellen végrehajtott támadásoknak 120 halottja és sebesültje volt. Ami az izraeli veszteségeket illeti, a WAFA két harcocsit és egy csapat-szállító jármű kilövéséről számolt be. Jeruzsálemi adatok szerint esőtörtéki az izraeli hadsereg két katonája halt meg, 293-ra növelve ezzel a másfél hónapja tartó libanoni invázió hivatalosan elismert izraeli halottainak a számát.

Szidon dél-libanoni városban az izraeli megszállók pénteken ismét kijárási tilalmat rendeltek el. Az intézkedést bizonyos — a jelentések által meg nem határozott jellegű — incidensek előzték meg. Az incidensek a hírek szerint azután robbantak ki, hogy az izraeliekkel szövetséges jobb oldali milicisták több libanoni állampolgárt letartóztattak. Az ugyancsak dél-libanoni Nabatiehben a megszállók letartóztatták Abdel Latif al-Zeint, a város parlamenti képviselőjét.

Békemenet és nagygyűlés

● Moszkva (MTI)

A szovjet társadalmi szervezetek vezetőivel találkozott, a moszkvaii békegyűlésen vettek részt pénteken, a szovjet fővárosban a nemzetközi békemenet sok országból érkezett tagjai. A skandináv országok nőszervezetét által kezdeményezett háborúellenes, a nukleáris fegyverkezést ellenző menet résztvevői beható eszmecsere folytattak a moszkvaiakkal arról, mit és hogyan kell tenni, hogy a világ minden részén, Nyugaton és Keleten egyaránt véget vessenek a nukleáris fegyverkezésnek, megszüntessék a tömegpusztító háború veszélyét.

Haderőfejlesztés Japánban

● Tokió (MTI)

A japán nemzetvédelmi tanács Szuzuki Zenko kormányzó elnökletével pénteken jóváhagyta a hadügyminiszter (nemzetvédelmi hivatal) középtávú haderőfejlesztési tervét, amely az 1983–1987-es pénzügyi időszakban 4,4 és 4,6 ezer milliárd jen, vagyis körülbelül 17,4 és 18,2 milliárd dollár közötti összegért irányoz elő korszerű fegyverek beszerzésére.

Az ötéves fegyvervásárlási terv teljesítése esetén Japán több vonatkozásban megközelíti, illetve eléri az 1976-os katonai programjának céljait. Ez olyan hadipotenciál bírtoklását írta elő, amellyel a szigetország képes lenne korlátozott és kisebb méretű külső támadás visszaverésére.

Gáz és szövetség

Schmidt nyilatkozatai

● Bonn (MTI)

Nagy terjedelemben, kiemelt helyen foglalkoznak a nyugatnémet hírközlő szervek Schmidt-kancellár és Lambsdorff gazdasági miniszter egyesült államokbeli megnyilatkozásaival, hangsúlyozva, hogy a Szovjetunióval kötött megállapodásokhoz való feltétlen ragaszkodás mellett mindketten Washington és szövetségesei megromlott viszonyának mielőbbi megjavításán fáradoznak.

Bonnban szerzett értesülések szerint Schmidt-kancellár csütörtökön, San Franciscóban tartott sajtóértekezletén George Shultz, az új amerikai külügyminiszter úgy mutatta be az újságíróknak a bonni kormányfőt, mint személyes jóbarátját és „a világ legkíváltságosabb államférfiainak egyikét”. A nyugatnémet-amerikai kapcsolatokról feltett kérdésekre válaszolva Schmidt „családi pertapvarróról” beszélt, amelyet — mint mondotta — nem szabad túlértékelni, és amely 16 ország szövetségi viszonyában hosszú távon éppen olyan elkerülhetetlen, mint amennyire múltidő. A kancellár védelmé-

be vette a NATO 1979. decemberi kettős határozatát, de beismerte, hogy előnyben részesítené az amerikai közepes hatótávolságú rakéták új nemzedékének tengeri telepítését, ha a kérdés ma újból felvetődne.

A csütörtöki nap folyamán Helmut Schmidt több alkalommal is támogatásáról biztosította a francia kormányt az amerikai embargó elhárítására hozott döntésében, az esti órákban (közép-európai idő szerint pénteken reggel) pedig egy előadásában arról beszélt, hogy „a Nyugat képtelen egyidejűleg megküzdni olajárrobbanásokkal, és az amerikai költségvetési deficittel, amely indokolatlanul magas kamatlábakkal jár együtt”.

Pénteken a vezető nyugatnémet lapok szinte kivétel nélkül kommentárokkal foglalkoztak Schmidt és Lambsdorff amerikai útjával. A helyzet komolyságát hangsúlyozva sürgetik az elmebetegedett amerikai-nyugat-európai kapcsolatokról sürgős javítását, de ugyanakkor kevés reményt látnak arra, hogy ez a Reagan-kormányzat ideje alatt bekövetkezhet.

A KGST atomerőmű-programja

Az összteljesítmény: harmincmillió kilowatt

A Nemzetközi Atomenergia Ügynökség adatai szerint a Föld 272 atomerőművének összteljesítménye meghaladja a 250 millió kilowattot, és az emberiség által előállított összelektromos energia több mint nyolc százalékát napjainkban az atomerőművek adják. Feltételezik, hogy a XX. század végére az atomerőművek aránya az összenergiamérlegben belül 25–40 százalékig is növekedhet. Ilyen gyors fejlődésen még egyetlen gazdasági ágazat sem ment át. Ahhoz például, hogy a hőenergetikai ipar hasonló méretű és technikai színvonalat érjen el, egy teljes évszázadra volt szükség.

A Szovjetunióban az utóbbi három évtizedben az energiaszükséglet hatszorosára nőtt. Jellemző példa: ma a Szovjetunióban 70 millió telepítőkészülék működik, amelyek több energiát fogyasztanak, mint amennyit az ország 1940-ben előállított. Az energiaigények kielégítésében mind növekvő szerepet játszanak az atomerő-

művek, nemcsak a Szovjetunióban, hanem a KGST-országokban is. A KGST energetikai programja előirányozza, hogy 1990-ben az európai szocialista országokban és Kubában levő atomerőművek összteljesítménye elérje a 30 millió kW-ot. Valamennyi erőművet szoviet technológia alapján és szovjet segítséggel szerelnek fel. Magyarország, Lengyelország, a Szovjetunió és Csehszlovákia pedig részt vesz az ukrán Hmelnyicki atomerőmű építésében, amelynek tervezett teljesítménye 4 millió kilowatt lesz.

A KGST keretében épülő atomerőművek sorát a Novovoronyezsi atomerőmű nyitotta meg, ahol már működik az első két reaktor, a teljesítményük egyenként 440 ezer kilowatt. Hasonló reaktorokkal felszerelt atomerőművek üzemelnek már a Szovjetunióban, Bulgáriában, Csehszlovákiában és az NDK-ban. Ezeket a közeljövőben a paksi erőmű egészíti ki. A Novovoronyezsi atomerőműben hozzáfogtak egy olyan reaktor építéséhez, amelynek teljesítménye 1 millió kilowatt, és amely alapmodellje

lesz a KGST-országokban építendő erőművek következő nemzedékének.

Annak a sokoldalú egyezménynek az alapján, amelyet a KGST-országok és Jugoszlávia írt alá, fejlesztik a kooperációt és a szakosítást az atomenergetikai gépgyártás területén. Az atomtechnika nemzetközi színterén nyolc szocialista országnak több mint 50 egyesülése és vállalata tevékenykedik.

Ilyen körülmények között rendkívül fontos feladat a KGST-országok atomenergetikai iparában dolgozó szakemberek felkészítése. A Szovjetunió nagy tapasztalatokkal rendelkezik az atomerőműveket kiszolgáló technikai, javító és adminisztratív személyzet oktatásában. Tíz éve működik a Novovoronyezsi atomerőmű mellett létrehozott oktató-továbbképző központ, ahol több mint 1000 szovjet és majdnem 3000 KGST-országbeli és finn szakember felkészítését végezték el.

Épül Magyarországon a Paksi Atomerőmű. Első egye-sége nem is sokára energiát ad az országnak. (APN)

Az iszlám és a politika kapcsolatáról

5. Szocialista célok iszlám környezetben

Az iszlám modernizmus megjelenésének és elterjedésének idején az egész tőkés világot megmozdító és megszemélyített meg egyre szervezettebb politikai erők: a szocializmus eszméje. Al-Afgani és az iszlám modernizmus követői nem elutasítás-sal reagáltak a szocialista eszmékre, hanem összevetették az iszlámmal, és azt próbálták bizonyítani, hogy a szocializmus és az iszlám nem áll szemben egymással, a szocializmus elvei megtalálhatók az iszlámban. Al-Afgani mondta: „A szocializmus nem ellentét az iszlámmal, hanem annak egy része”. Példákat a korai iszlám időszakából vett: a háborúkban szerzett zsákmány bölcs elosztása (az iszlám — innen az elnevezés: iszlám — szocializmus) szocialista elvek szerint történt. Az iszlám részben a zsákmányból, aki nem tudott részt venni a hadjáratban. Gyakori példaként szokták említeni iszlám vallású politikusok a zakat felhasználását. A zakat (tizet) fizetése a muzulmán hívó egyik kötelessége. A befolyt összeget a szegények, idősök, betegek, árvák megsegítésére fordítják.

Az iszlám és a szocializmus viszonya a második világháború után, de főként az 1960-as években az iszlám vallású országok egyik jelentős politikai aktualitása lett. Ezen országok vezetői közül többen ebben az időben megoldást kerestek a szociális problémákra. Szocialista elvek zavarossága, kispolgári jellege nyilvánvaló, ám — s erről gyakorta megelégedünk — ugyanakkor azt is bizonyítja, hogy a kiutat nem a tőkés viszonyok megteremtésében keresik. Azért sem, mert a kapitalista hatalmak nemzeti céljait megvalósításában is gátolják, míg a Szovjetunió és a szocialista országok támogatják.

Az 1970-es években tanúi lehettünk az iszlámra hivatkozó kispolgári szocialista koncepciók tisztulásának, politikai tartalmuk elmélyülésének. Példaként említjük a függetlenségének huszadik évébe lépő Algériát, ahol 1976-ban a Nemzeti

Charta elfogadása körüli országos vitában élénk, olykor éles vita bontakozott ki az iszlám szerepéről a szocialista építésben. A vitában nagy teret kapott az a vélemény, amely szerint az iszlám összeegyeztethetetlen a szocializmussal. Ha mégis megvalósítható Algériában, akkor az „specifikusan algériai” vagy „iszlám” vagy „arab” szocializmus lenne. Az ország vezetése számolva azzal, hogy ezek a vélemények a főmek egy részének álláspontját tükrözik tehát politikai erőt testesítenek meg, engedelmeket tett. Az eredeti szövegbe bekerültek a következők is: „az iszlám államvallás” vagy „a szocializmus Algériában nem kapcsolódik semmilyen a nemzeti szeltemtől idegen dogmatikus koncepcióhoz”. Viszont **maradtak** a következők: „a szocializmus a tudományon és az embernek ember által történő kizsákmányolásának elutasításán alapszik” vagy „a szocializmus nem vallás, hanem elméleti és stratégiai fegyver”.

A szocialista irányú társadalomépítés programjának megvalósítása tehát nagyfokú türelmet igényel. A közvéleménynek is a helyzet bonyolultságát, valamint a politikai vezetés elkötelezettségét kell figyelembe venni, amikor ezekről a kísérletekről ítéletet formál. Az iszlám szélsőségei képtelenül hangosabban hallatják hangjukat, ám ez nem jelenti azt, hogy a modernista irányzat eltűnt volna, csupán radikálisan átalakult. Az iszlám modernizmus — Al-Afgani korával szemben — ma már nem a nyugat-európai tőkés fejlődéshez, felettséghez való viszonyában, hanem a szocialista eszmék kínos-keserves, ellentmondásoktól nem mentes — de nem is eredménytelen — adaptálási, megvalósítási kísérletekben jelenik meg.

J. Nagy László,
a történelemtudományok kandidátusa,
JATE Tudományos Szoc. Tanszék
(Vége.)

Felfüggesztett háború?

● Buenos Aires (AP, Reuters)

Argentína elutasít minden kizárási övezetet a területéhez tartozó tengeri térségben, és ebből a helyzetből adódó minden incidensért a felelősség Nagy-Britanniát terheli — közölték Buenos Airesben. A Malvin- (Falkland-) szigetek köré vont brit tengeri és légi blokád feloldása nem változtat a Nagy-Britannia és Argentína között fennálló hadiállapoton — jelentette ki az argentin külügyminisztérium csütörtöki közleménye, amely válasz volt a blokáddal kapcsolatos brit bejelentésre.

Az argentin közlemény szerint a brit bejelentés, módosításokkal ugyan, de a korábbiakhoz hasonló háború-jellegű intézkedés. — Ezzel Nagy-Britannia igyekszik megszilárdítani és elfogadhatni a szigetek brit katonai megszállását, és gyarmatosító jelenlétét az Atlanti-óceán déli részén — hangoztatja az argentin dokumentum.

Az argentin külügyminisztérium közleménye végeztől rámutat: nincs vége a háborúsakodásnak, csak annak de facto felfüggesztéséről van szó.

„Fegyverszünet” — szövetségesek között

● Athén (MTI, AFP)

Görögország és Törökország csütörtökön bejelentette, hogy tárgyalások útján kívánja rendezni nézeteltéréseit, és az elkövetkező hónapokban tartózkodni fog mind az egymás elleni ellenséges megnyilvánulásoktól, mind pedig a provokációktól. Az erről szóló megállapodást Ioannis Kapsizis görög külügyi államtitkár és Törökország athéni nagykövete írta alá több mint egy hónapos tárgyalások után.

ÉRTESETÉS

Értesítjük tisztelt fogvasztóinkat, hogy a gáztávvezeték

javítási munkálatai miatt 1982. július 27-én 20 órától 1982. július 28-án 24 óráig

Szeged-Algyón teljes gázzsünetet tartunk.

Kérjük, hogy a fenti időpontban az algyői fogvasztóink a gázmérő főcsapdaiat sziveskedjenek zárva tartatni!

Felhívjuk figyelmüket, hogy a fenti jelzett időpontban a tűz- és robbanásveszély elkerülése érdekében a gázfogyasztás tilos!

Kérjük szíves megértésüket és segítő támogatásukat.

DECÁZ,
SZEVEDI ÜZEMEGYSÉG

A SZEVEDI KONZERVGYÁR

megkezdte az étkezési érett, puha

őszibarack felvásárlását

Az átvételek egységesen 3 Ft/kg felvásárlási árral hirdeti meg.

Az átvétel helye: Bakay N. u. III. porta.
Az átvétel időpontja: 6–12 óráig, ill. 14–17 óráig.
Az átvétel szünetel: minden héten szombaton.

Autótulajdonosok, figyelem!

Garásgondját megoldja

a Szegedi Magas- és Mélyépítőipari Vállalat új termékével, az SZMMV típusú vb. garázzsal, mely praktikus, gyorsan összeállítható.
Forgalmazza: az ALFÖLDI TÜZEP VÁLLALAT.
Megtekinthető: a Szegedi Ipari Vásár területén.

Felhívjuk a lakosság figyelmét, hogy

Szegeden 1982. július 27-én (kedden) napkeltétől 8 óráig, illetve 19 órától nappvugtáig helikopterrel

szúnyogirtást végzünk

Kérjük a lakosságot, hogy a jelzett időpontban az ablakokat zárva tartani sziveskedjenek. Amennyiben a jelzett időpontban a szúnyogirtás elmaradna, azt 1982. július 29-én (csütörtökön) napkeltétől 8 óráig, illetve 19 órától nappvugtáig végezzük el.

ÚJ ÉLET TERMELOSZOVETKEZET,
SZEGED